

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Kfv.I. 35.121/2024/6.

A tanács tagjai: Dr. Hajnal Péter a tanács elnöke;

Dr. Heinemann Csilla előadó bíró;

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró;

Dr. Figula Ildikó bíró;

Dr. Tóth Kincső bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2.)

A felperes képviselője: név ügyvéd

Cím5

Az alperes: egyéb érdekelt1 Fellebbviteli Igazgatósága

Cím3

Az alperes képviselője: név1 kamarai jogtanácsos

Cím3

A per tárgya: vámhatósági közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes 9. sorszám alatt

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Veszprémi Törvényszék 12.K.701.507/2023/8. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Veszprémi Törvényszék 12. K. 701.507/2023/8. számú ítéletét - az indokolás módosításával - hatályában fenntartja.

A peres felek a felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltségüket maguk viselik.

A felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes egy importőr közvetett vámjogi képviselőjeként 2023. május 09. napján vámárnyilatkozatot nyújtott be különböző féle, nem uniós áruk szabad forgalomba bocsátása céljából, melyet a vámhatóság nyilvántartásba vett. A vámárnyilatkozat alapját a ...9 azonosítószerű, 15.050 kg bruttó tömegű konténer képezte, melyhez tartozóan 12 tételsorban, összesen 28.030 egységnyi vegyes rendeltetésű áru az ...0 számú kereskedelmi számla került kiállításra. A felperesnek az importőrtől kapott meghatalmazása a kereskedelmi számlában szereplő áruk szabadforgalomba bocsátására terjedt ki, a meghatalmazás kifejezetten kizárta a felperes eljárási jogosultságát azon áruk vonatkozásában, amelyek azon nem kerültek feltüntetésre.

[2] Az elsőfokú vámhatóság 2023. május 11. napján az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU Rendelet (a továbbiakban: Vámkódex) 46. cikke alapján áruvizsgálatot végzett, ennek során több tételsor esetében az ellenőrzés mennyiségi eltérést, továbbá egyes tételsorok esetében a bejelentett TARIC kódoknak nem megfelelő áru létét állapította meg. Ezen túlmenően az elsőfokú vámhatóság a konténerben a benyújtott vámáru nyilatkozattól eltérően, be nem jelentett áruként összesen 17 tételsorban 8.026 egységnyi vegyes rendeltetésű árut is fellelt, amelyek fizikai elkülönítését rendelte el.

[3] Az elsőfokú vámhatóság 1680051032 számú határozatával kötelezte a felperest 249.300, -Ft összegű uniós vám, továbbá 2.458.348, - Ft összegű általános forgalmi adó megfizetésére. Határozatában kifejtette, hogy a Vámkódex 79. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében a szabályok be nem tartása miatt vámtartozás keletkezett, figyelemmel arra, hogy a felperes, mint nyilatkozattevő, a kereskedelmi számlában szereplő 15.050 kg bruttó tömegű árukra vonatkozóan tett vámárnyilatkozatot, és a konténer a vámárnyilatkozattal egyező tömeggel került behozatalra és vám elé állításra. A kereskedelmi számlán fel nem tüntetett, de

a konténerben előtalált áruk súlya megközelíti a bejelentett árura vonatkozó tömeget is. Határozatában továbbá rögzítette, hogy a konténerben fellelt, de vámkezelésre be nem jelentett áruk vonatkozásában sem a felperes, sem az importőr nem kérték a szállítmány részkezelését, vagy megosztását a Vámkódex 15. cikk (2) bekezdése, továbbá a Vámkódex 170. cikk (1) bekezdése szerint, ezért a be nem jelentett nem uniós árukat az elsőfokú vámhatóság álláspontja szerint a felperesnek kellett volna a vám elé állítania. Hivatkozott ezzel összefüggésben a Vámkódex 85. cikkében foglalt szabályokra, az 5. cikk 15. pontjában foglalt értelmező rendelkezésekre, a 158. cikk (1) bekezdésére, továbbá a 15. cikk (2) bekezdésében foglalt szabályokra. A vámtartozásért való felelősség a Vámkódex 80. cikkében foglaltak alapján egyetemleges, a felperes közvetett vámjogi képviselőként egyetemlegesen felel a vámtartozás megfizetéséért. Az általános forgalmi adó megállapításával összefüggésben pedig az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) 24. § (1) bekezdésében, 54. § (1) bekezdésében és 53. §-ban foglalt rendelkezésekre hivatkozott.

[4] A felperes fellebbezése folytán eljáró alperes a 1730702282 számú határozatával az elsőfokú határozatot helyben hagyta. Kifejtette, hogy a Vámkódex 77. cikk (3) bekezdése szerint a nyilatkozattevőt a vámtartozás vonatkozásában adósnak kell tekinteni és a Vámkódex 79. cikk (1) bekezdésének a), továbbá (2) bekezdésének a) pontja alapján is megállapítható a felperes vámáru tartozásért való felelőssége. Utalt továbbá az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló EU rendelet egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályainak megállapításáról szóló 2015/2447. rendelet (a továbbiakban: VA) 222. cikk (2) bekezdésének a) pontjára, továbbá a 243. cikk (3) bekezdésére és az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2017. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Vámtv.) 141. § (1) bekezdésére és 115. § rendelkezéseire. Elismerte, hogy a felperes rendelkezett meghatalmazással, amely a vámeljárás megindítására feljogosította, azonban a vámjogszabályok által létrehozott felelősség alól a Vámtv. 35. § (3) bekezdésére is figyelemmel, a meghatalmazás korlátozása nem mentesítheti a felperest, ekként a Vámkódex vonatkozó szabályai szerint a vámtartozás tekintetében a felperes adósnak tekinthető.

A kereseti kérelem és az alperesi védekezése

[5] A felperes keresetében elsődlegesen az alperes határozatának elsőfokú határozatra is kiterjedő megsemmisítését, másodlagosan pedig az elsőfokú határozatra is kiterjedő történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú hatóság új eljárás lefolytatására történő kötelezését kérte.

[6] Álláspontja szerint az alperesi határozat sérti a Vámtv. 66. § (2) bekezdésében, továbbá a Vámkódex 79. cikk (1) bekezdésének a) pontjában foglalt rendelkezéseket. A határozat nem jelölte meg azokat a vámjogi rendelkezéseket, amelyek alapján a felperesnek kötelezettsége lett volna a kereskedelmi számlában fel nem tüntetett áruk vám elé állítása, illetőleg e vonatkozásában vámáru nyilatkozat benyújtása. Az alperes nem bizonyította, hogy a felperes a vámárunyilatkozat adással a vámárunyilatkozat adatainak helytállóságával összefüggő kötelezettségét megszegte volna, figyelemmel arra is, hogy a kereskedelmi számlában foglaltakkal megegyező vámárunyilatkozatot nyújtott be. Meghatalmazása alapján kizárólagosan a meghatalmazás keretei között volt jogosult eljárni, a kereskedelmi számlán nem szereplő, a vámhatóság által nyilvántartásba vett nem uniós árukra vonatkozóan nem áll fenn felelőssége a meghatalmazás korlátozottsága miatt. A meghatalmazásból a korlátozás

minden kétséget kizáróan kitűnik, illetőleg az eljárási jogosultság hiánya is megfogalmazásra került a kereskedelmi számlával nem érintett további áruk vonatkozásában. Az alperes alaptalanul várja el a felperestől azt, hogy olyan árukra vonatkozóan nyújtson be vámárnyilatkozatot, amelyre nem terjed ki meghatalmazása, és olyan áruk vonatkozásában tartson birtokában vám eljárás lefolytatásához szükséges adatokat és dokumentumokat, amely áruk felett nem rendelkezik, illetőleg a saját érdekében, saját nevében ezen áruk vonatkozásában nem járhat el.

[7] Az alperes védiratában a felperes keresetének elutasítását kérte. Fenntartotta a határozatában foglaltakat, a felperes keresetével összefüggésben kifejtette, hogy a kereskedelmi számláról hiányzó, de előtalált áruk vonatkozásában a Vámkódex 170. cikke szerint a felperes a vám elé állítási kötelezettségét elmulasztotta, mivel nem nyújtott be a be nem jelentett áruk vonatkozásában vámárnyilatkozatot. Hangsúlyozta, hogy a felperes felelősségi körébe tartozik az, hogy a vámhatóság részére a vám eljárás lefolytatásához szükséges adatokat teljeskörűen szolgáltassa.

[8] A felperes perben tett nyilatkozatában arra hivatkozott, hogy az alperes nem bizonyította, hogy a Vámkódex 79. cikk (1) bekezdésének a) pontja alapján vámtartozás keletkezett volna és amennyiben ilyen vámtartozás keletkezett, az a felperesnek felróható. Kiemelte, hogy a kereskedelmi számla kapcsán a meghatalmazásban foglalt keretek között járt el, az alperes nem tudta azt bizonyítani, hogy a kereskedelmi számlában fel nem tüntetett, de fellelt áruk esetében a felperest bármilyen vámjogi felelősség, vagy kötelezettség terhelné. Az alperes döntésének meghozatalakor figyelmen kívül hagyta vámjogi képviselőre vonatkozó Vámkódex 18. és 19. cikkét, valamint a Vám tv. 34-37. §-aiban foglalt rendelkezéseket is. Vitatta azt is, hogy a Vámkódex 139. cikk (1) bekezdésére figyelemmel az alperes határozatában megállapította, vagy bizonyította volna, hogy a vám elé állítási kötelezettség a felperest terhelné amiatt, mert a felperes szállította be az unió területére a vámárnyilatkozatban feltüntetett termékeket, avagy annak a személynek a nevében járt volna el, aki ezen árukat a területre beszállította, vagy az áru fuvarozásért felelősség terhelte volna. Arra is utalt, hogy az áru továbbítási eljárás a Vámkódex 233. cikk rendelkezései szerint csak akkor zárható le, ha az eljárás jogosultja teljesítette az áru továbbítási eljárásból származó többlet kötelezettségét, miután erre nem került sor, így az áru továbbítási eljárás nem is zárulhatott le.

Az elsőfokú ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét megalapozottnak találta, az alperes határozatát, az elsőfokú vámhatósági határozatra is kiterjedően, megsemmisítette és az elsőfokú vámhatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

[10] Az elsőfokú bíróság a Vámkódex irányadó rendelkezéseinek, valamint a Vám tv. 35. § (1) és (2) bekezdésének idézését követően kifejtette, hogy a felperes közvetett vámjogi képviselőként került meghatalmazásra, eljárási jogosultsága a Vám tv. 35. § (1) és (2) bekezdésének együttes értelmezése alapján kizárólag a meghatalmazásban foglalt kereskedelmi számlában foglalt árukra terjed ki. Meghatalmazásból kitűnik az eljárási jogosultságok korlátozása, a meghatalmazás kifejezett rendelkezést tartalmaz arra, hogy a kereskedelmi számlában fel nem tüntetett áruk vonatkozásában a felperes, mint közvetett

vámjogi képviselő vámjogi cselekmények végrehajtására nem jogosult. Így álláspontja az volt, hogy a konténerben fellelt és kereskedelmi számlában fel nem tüntetett vámárnyilatkozattal nem lefedett áruk vonatkozásában a felperes eljárási jogosultsággal nem rendelkezett, így ezen áruknak a vám elé állítása, avagy vámárnyilatkozat benyújtása nem volt kötelezettsége. A Vámkódex 139. cikk (1) bekezdésében felsorolt vám elé állítási kötelezettséggel érintett személyi körbe a felperes nem tartozik bele, mivel a vámárnyilatkozatban fel nem tüntetett áruk beszállításában, fuvarozásában nem vett részt. Helytállóan hivatkozott a felperes arra, hogy az alperes nem bizonyította, hogy a felperest a Vámkódex 139. § (1) bekezdése alapján vám elé állítási kötelezettség terhelte volna.

[11] Azt elismerte, hogy a Vámkódex 79. cikk (1) bekezdése szerinti behozatali vámtartozás tekintetében a felelőssége vám elé állítási kötelezettség hiányában is fennállhat, amennyiben a 79. cikk (3) bekezdés b) pontjában foglalt feltételek fennállnak, azaz a felperesnek tudomása volt, vagy tudomással kellett hogy legyen arról, hogy a vámjogszabályok szerinti kötelezettséget – vám elé állítást – az arra kötelezett nem teljesítette és ennek a személynek az érdekében jár el, vagy egyébként a felperes részt vett azon cselekményekben, amelyek a kötelezettség nem teljesítéséhez vezettek. Erre vonatkozóan azonban sem az elsőfokú, sem pedig az alperesi határozat nem tartalmaz megállapítást.

[12] Az elsőfokú bíróság egyetértett a felperesnek azon hivatkozásával, hogy sem a vám elé állítási kötelezettség elmulasztása, sem pedig a behozatali vámtartozásért való felelősség körében a vámhatóság nem tárta fel kellő mértékben a tényállást, a határozat a Vám tv. 66. § (2) bekezdés e) pontjával ellentétben nem tartalmazott a fentieket alátámasztó körülményekre való utalást, a tényállás a megállapított jogsértéshez igazodóan nem volt kellő mértékben feltárt. Amennyiben a vámhatóság a Vámkódex 79. cikk (1) bekezdésének a) pontjában foglalt valamely kötelezettség elmulasztására kívánta alapítani a határozatát, úgy vizsgálnia kellett volna a felperes Vámkódex 79. cikk (3) bekezdésében fennálló esetleges felelősségét is.

[13] Miután a Vám tv. 66. § (2) bekezdésének megsértése a megelőző eljárás lényeges szabályainak megszegésének minősül, s az ezzel okozott jogsérelem a bírósági eljárásban nem volt orvosolható, ezért a bíróság a Kp. 92. § (1) bekezdésének b) pontjára figyelemmel, a Kp. 89. § (1) bekezdésének a) pontja alapján az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően megsemmisítette és a Kp. 89. § (1) bekezdés b) pontja szerint az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte. A megismételt eljárásra előírta, hogy a vámhatóságnak arra kell figyelemmel lennie, hogy bár a Vámkódex 5. cikk 15. pontja, továbbá a Vámkódex 18. cikk (1) bekezdésének második bekezdéspontja alapján a közvetett vámjogi képviselőként eljáró felperes nyilatkozattevőként a behozatali vámtartozás adósa lehet, azonban a Vámkódex 79. cikk (1) bekezdésének a) pontjában foglalt vámjogi kötelezettség megszegéséért való felelőssége a Vámkódex 79. cikk (3) bekezdésében foglaltak szerint vizsgálni szükséges. Vagyis azt kell vizsgálni, hogy a vám elé állítási és ezzel kapcsolatosan a vámárnyilatkozat benyújtási kötelezettség a felperest terhelte-e. Amennyiben a felperest saját személyében a kötelezettség nem terhelte, úgy azt kell vizsgálni, hogy tudomása volt-e, vagy tudomása kellett, hogy legyen a felperesnek arról, hogy ezen kötelezettséget más, az ilyen vámjogi kötelezettség teljesítésére kötelezett személy elmulasztotta. Ezt követően van helye a Vámkódex 79. cikk (1) bekezdésének a) pontjában foglalt valamely vámjogi kötelezettség megsértése miatt a behozatali vámtartozásért való adósi minőség megállapításának.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[14] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára történő utasítása érdekében.

[15] Az alperes azzal érvelt, hogy a felperes az import számlán szereplő bruttó tömegű árukra vonatkozóan tett vámárnyilatkozatot, tudatában volt annak, hogy fizikailag mekkora bruttó tömegű áru érkezett, így ennek megfelelő súlyú szállítmány szabad forgalomba bocsátására vonatkozóan tett indítványt. A fizikai vizsgálat azonban feltárta, hogy mennyiségét tekintve a bejelentett árukon felül további áruk is találhatók a szállítmányban. A számláról hiányzó, de valójában előtalált áruk 3 tonna súlyúak voltak, amely megközelítette a bejelentett árumennyiség valós tömegét. Ebből következőleg a bejelentett áruk csak a 4/5-ét képezték a 40 lábas konténerben beérkező árumennyiségnek, mégsem kérték a szállítmány részkezelését, osztását. Márpedig egy rendszeresen import irányú vámeljárással foglalkozó gazdálkodónak fel kellett volna, hogy tűnjön a kimagasló eltérés a szállítmány tömegében, illetve kellő körültekintés mellett az importőrnek is érzékelnie kellett a mennyiségi ellentmondásokat. A jegyzőkönyvben rögzített többlet áruk esetén a vámárnyilatkozat nem szabályok szerinti kitöltése miatt a Vámkódex 79. cikk (1) bekezdés a) pontja és (2) bekezdés a) pontja szerint vámtartozás keletkezett a vámárnyilatkozat elfogadásával.

[16] A felperes, mint nyilatkozattevő, a Vámkódex 15. cikk (2) bekezdésében, 84. cikkében, 170. cikkében foglaltak értelmében az importőrrel egyetemleges felelősséggel tartozik a vámárnyilatkozaton megadott információk pontosságára és teljességére vonatkozóan. Közömbös az arra történő hivatkozás, miszerint az árnyilatkozat teljességére vonatkozólag ügyféli szándék sem volt, s a megbízása sem terjedt ki a számlán kívüli tételekre. A Vámkódex 170. cikke szerinti vám elé állítás követelményeinek a szabadforgalomba bocsátás vámeljárásnál is meg kell felelnie a felperesnek, különösen, mint nyilatkozattevőnek, ebből következően a vám elé állítás kötelezettségét mulasztotta el a nyilatkozattevő a szabadforgalomba bocsátás vámeljárással tekintetében, a vámárnyilatkozatokon be nem jelentett, nem uniós áruk vonatkozásában. Ez a felperest terhelő felelősség nem hárítható át a vámhatóságra. A vám elé állítás elmulasztása bekövetkezett azzal, hogy a nem uniós áruk megérkezésének bejelentését maga a felperes is elmulasztotta, még ha az ellenőrzés céljára rendelkezésre bocsátotta is.

[17] Attól függetlenül, hogy a szabad forgalomba bocsátást egy árutovábbítási eljárás előzte meg, a nyilatkozattevő, jelen esetben felperes felelősségi körébe tartozik, hogy a vámhatóság részére a vámeljárást lefolytatásához helyes és teljeskörű adatokat szolgáltatson. Nem vitatható tény, hogy a felperes a vámárnyilatkozatot a teljes mennyiségre nyújtotta be, azonban az áruk teljes mennyisége nem került feltüntetésre a vámárnyilatkozaton. Ezzel a ténnyel önmagában helytelenné vált az eredeti vámárnyilatkozat tartalma. Megítélése szerint a vámjogszabály által létrehozott felelősség alóli mentesülés a meghatalmazás korlátozásával nem érhető el, a felperes nyilatkozattevőként a vámeljárással adósa, így jogszerűen kötelezte az elsőfokú vámhatóságot a szabályok be nem tartása miatt keletkezett vámtartozás megfizetésére az egyébként beszállított, de be nem jelentett áruk tekintetében.

[18] Hangsúlyozta, hogy a felperes által bejelentett áruk közül több tétel nem volt megtalálható a konténerben. Amennyiben tehát elfogadnánk a bíróság megállapítását, mely szerint a felperes csak a számlán feltüntetett árukra vonatkozóan terhelte vám elé állítási kötelezettség, akkor ezen be nem mutatott árukra követett el jogsértést.

[19] Vámigazgatási ügyekben a vámtartozás adósa személyének megállapíthatóságát az irányadó uniós előírás egyértelműen szabályozza, s e tekintetben nincs jelentősége annak, hogy a képviselő jogszerűen járt el, vagy sem. A Vámkódex 77. cikk (3) bekezdése kimondja, hogy a nyilatkozattevő az adós, közvetett képviselet esetén az a személy is adós, akinek az érdekében a vámárnyilatkozatot benyújtották. Ezen túlmenően adósnak tekintendő az a személy is, aki az áru nyilatkozat elkészítéséhez szükséges információt nyújtotta, és tudta, vagy tudnia kellett volna, hogy ez az információ valótlan, amelynek eredményeként a behozatali vám egy részét, vagy teljes egészét a vámhatóság nem tudja beszedni. A felperes, mint nyilatkozattevő, a Vámkódex 15. cikkének (2) bekezdésében 84. cikkében, 170. cikkében foglaltak értelmében az importtörrel egyetemleges felelősséggel tartozik a vámárnyilatkozaton megadott információ pontosságára és teljességére vonatkozóan. A Vámkódex 19. cikk (1) bekezdés 2. fordulata kimondja, miszerint, ha a képviselőről kiderül, hogy nem rendelkezik meghatalmazással, úgy kell tekinteni, hogy saját nevében és saját érdekében jár el, így ő válik adóssá, ebből következik egyúttal az is, hogy az elsőfokú határozatban feltárt tényálláson kívül, s az abban foglalt eljárási cselekményeken felül további kötelezettsége nem áll fenn a vámhatóságnak.

[20] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Hangsúlyozta, hogy az alperes a meghatalmazás tartalmának megfelelően elfogadott képviseleti eljárásból eredő felelősséget utólag kívánja kiterjeszteni a meghatalmazással nem érintett árukra és eljárási cselekményekre. Az alperes jogalap megjelölése nélkül alaptalanul várja el a felperestől azt, hogy a képviseleti eljárását biztosító meghatalmazás keretein túlterjeszkedve, olyan áruk vámjogi sorsának rendezéséért vállaljon felelősséget, amely áruk vámjogi sorsának rendezésére nem hatalmazták fel, amely árurol nincs ismerete, s amely áruk felett nem rendelkezik, amely árukat nem birtokol. Az alperes nem bizonyította, hogy a felperes vámárnyilatkozat adással, az áru nyilatkozat adatainak helytállóságával összefüggő kötelezettségét megszegte, s ez okból a Vámkódex 79. cikk (1) bekezdés a) pont rendelkezése szerinti vámtartozás keletkezett akkor, amikor a vámhatóság által elfogadott meghatalmazásban azonosított áruk szabadforgalomba bocsátása céljából nyújtott be vámárnyilatkozatot. Az alperes határozata sérti a Vámkódex 15. cikk (1) bekezdés, 18. cikk (1) bekezdés, 19. cikk (1) bekezdés, 163. cikk (1) bekezdés és 170. cikk rendelkezését, valamint sérti a Vám tv. 34-37. § rendelkezéseit, továbbá a 66. § (2) bekezdésében foglaltakat.

A Kúria döntése és jogi indokai

[21] Az alperes felülvizsgálati kérelme az alábbiak szerint alaptalan.

[22] A Kúria kiemeli, hogy a felülvizsgálati eljárás során kizárólag a jogerős ítélet jogszerűsége vizsgálható, ezen eljárás keretében bizonyítás felvételének nincs helye, a Kúria a kérelem elbírálása során a rendelkezésre álló iratok alapján dönt. A jogerős határozatot a

felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül.

[23] A Kúria már számos döntésében felhívta a figyelmet arra, hogy a közigazgatási per tárgya a keresettel támadott jogerős közigazgatási határozat, a perben a bíróságnak – a keresettel meghatározott korlátok között – a határozat jogszerűségéről kell állást foglalnia. A Kúriánál előterjesztett felülvizsgálati kérelem önálló jogorvoslat, a felülvizsgálati eljárás középpontjában a jogerős ítélet áll; eljárása során a Kúria az ítélet törvényességét, ennek keretében, a felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem korlátai között azt vizsgálja, hogy a bíróság az anyagi és eljárásjogi szabályok betartásával hozta-e meg a határozatát (Kfv. VII. 37.977/2020/4., Kfv.VII.37.543/2020/4., stb.). A Kúriának a felülvizsgálati kérelem elbírálása során – a fent írtak szerint – nem az alperes határozatának jogszerűségéről, hanem a jogerős ítélet törvényességéről kellett állást foglalnia.

[24] Kiemeli a Kúria, hogy az alperes felülvizsgálati kérelmében nem támadta az elsőfokú bíróságnak a Vámtv. 66. § (2) bekezdés e) pont ea) és ee) alpontjai sérelmét megállapító részét, melyben az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperes sem a vám elé állítási kötelezettség elmulasztása, sem pedig a behozatali vámtartozásért való felelősség körében a nem tárta fel kellő mértékben a tényállást, határozata a jogsértésre igazodóan nem tartalmazza az azt alátámasztó körülményekre való utalást. Azt is hangsúlyozta, hogy ennek megsértése a megelőző eljárás lényeges szabályainak megszegésének minősült és az a hiba a bírósági eljárásban nem volt orvosolható. (indokolás [43-44] pontjai) A Kúria egyetértett az elsőfokú bíróságnak a fenti megállapításaival.

[25] A Kúria a jelen perrel összefüggésben hangsúlyozza, hogy a közigazgatási határozat indokolásának meghatározó része az adott ügyre vonatkozó, a konkrét ügy releváns elemeit tartalmazó tényállás megállapítása, amelyből mind az ügyfelek, mind pedig a közigazgatási perben eljáró bíróság számára egyértelmű, hogy milyen okok alapján hozta meg döntését az eljáró közigazgatási szerv, s a döntéshez vezető okok fennállását mely bizonyítékok támasztják alá. E követelményeknek nem felel meg egy olyan indokolás, amelyből a konkrét ügyre vonatkozóan, a döntést eredményező konkrét okok egyértelműen nem állapíthatók meg, és nem követhető, hogy az alperes mire alapozza a felperesi felelősséget.

[26] Rögzíthető, hogy az alperesi határozat e szempontból ellentmondásos, nem tartalmaz koherens indokokat a felperesi felelősség tekintetében. Nem követhető, hogy a felperes a felelőssége az a Vámkódex 79. cikk (3) bekezdésének mely pontjai alapján áll fenn, mert bár a határozat 16. oldal kivastagított részében a 79. § (3) bekezdés a) pontjára tesz utalást az alperes, de a határozat 14. oldal 5. bekezdése pedig egyfajta mérlegelést tartalmaz ezzel összefüggésben, ami viszont a Vámkódex 79. § (3) bekezdés b) pontjában került megfogalmazásra. A határozatból hiányzik annak levezetése, hogy milyen kötelezettséget kellett a felperesnek teljesítenie, vajon ennek megszegése miatt áll fenn adósi minősége vagy esetében a b) pont alkalmazása jön szóba és erre figyelemmel el kell végezni egyfajta tudtatartalom elemzést. Mindenesetre erre utal a határozat 14. oldalának 5. bekezdése.

[27] A bírói gyakorlatból is egyértelműen kitűnik, hogy a közigazgatási szervnek az eljárás során tényállás-tisztázási és indokolási kötelezettség van. A Kúria megítélése szerint amennyiben a közigazgatási határozat indokolása oly mértékben hiányos, hogy akár a

tényállás megállapítása, akár a bizonyítékok ismertetése, értékelése körében nem tartalmazza az adott ügyre vonatkozó releváns adatokat, körülményeket, akkor a bíróság nincs abban a helyzetben, hogy vizsgálja, hogy az alperes milyen módon értékelte a rendelkezésre álló bizonyítékokat, továbbá, hogy a tényállás és a bizonyítékok értékelésének függvényében megítélje, hogy az alperes az irányadó anyagi jogi jogszabályi rendelkezéseket helytállóan alkalmazta-e.

[28] Az alperes felülvizsgálati kérelmében kizárólag a jogerős ítéletben kifejtett jogértelmezést vitatta, azt állította, hogy a felperes importőrrel egyetemleges felelősséggel tartozik a Vámkódex 15. cikk (2) bekezdésében, 84. cikkében és 170. cikkében foglaltak értelmében, emiatt közömbös, hogy a meghatalmazása, megbízása mire terjedt ki. A fentiekben kifejtett hiányosságok miatt azonban az elsőfokú bíróságnak el sem kellett volna jutnia a fenti jogszabályhelyek értelmezéséhez, tekintettel arra, hogy az alperesi határozatból nem derül ki egyértelműen, hogy mely jogszabályhelyre alapította a felperes felelősségét. Az alperes határozatában a szabályok be nem tartása miatt keletkezett vámtartozásra vonatkozó szabályokat is felhívja, de nem vezette le egyértelműen, hogy a felelősséget mely alakzati forma alapján látja fennállónak, mert határozata egyidejűleg tartalmaz indokolást a Vámkódex 79. cikk (3) bekezdés a) és b) pontjára. A (3) bekezdés b) pontja esetén viszont ahhoz, hogy felperes adósnak minősüljön vizsgálni kellett volna az e jogszabályhelyben felsorolt feltételek fennállását, a felperes „tudattartalmát”. Ebből a szempontból alapos a felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kifejtett azon érvelés, hogy az alperes nem bizonyította, hogy vámárnyilatkozat adással, az áru nyilatkozat adatainak helytállóságával összefüggő kötelezettségét a felperes milyen módon szegte meg.

[29] Helytállóan ítélte meg tehát az elsőfokú bíróság az alperes határozatában fennálló ellentmondást és állapította meg a megelőző eljárás szabályának megszegését és azt is, hogy ez a hiányosság a bírósági eljárásban nem orvosolható. Az elsőfokú bíróságnak csak eddig kellett eljutnia ítélete meghozatala során, nem kellett elemeznie a felek között létrejött meghatalmazás tartalmát, ezért az elsőfokú ítéletnek az ezzel kapcsolatos [39-40] pontjában írt következtetéseit a Kúria mellőzi, az elsőfokú bíróság ítéletének indokolását ennyiben módosítja. Fenntartja az új eljárás lefolytatására vonatkozó iránymutatást annyi pontosítással, hogy az alperesnek a felperes felelősségét a Vámkódex 79. cikkében írtak alapján kell meghatározni, vizsgálnia kell, hogy a Vámkódex 79. cikk (3) bekezdésében írt melyik felelősségi forma alkalmazható felperesre és ezt egyértelműen, ellentmondásmentesen kell megindokolnia

A döntés elvi tartalma

[30] *Az olyan ellentmondásos határozati indokolás melyből nem állapítható meg, hogy az alperes a szabályok be nem tartása miatt keletkezett vámtartozást mire alapítja nem felel meg a Vámtv. 66. § (2) bekezdés e) pont ea) és ee) pontjában írtaknak. Ezen eljárási hiba a bírósági felülvizsgálat során nem korrigálható, a határozatot meg kell semmisíteni és új eljárás lefolytatását elrendelni.*

Záró rész

[31] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 107. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el, mert a felek tárgyalás tartását nem kérték és azt a Kúria sem tartotta szükségesnek az ügyben.

[32] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, de a Kúria csak részben osztotta az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes keresete kapcsán kifejtetteket, ezért a Kúria úgy ítélte meg, hogy a felülvizsgálati eljárásban a felek pernyertesség- pervesztesség aránya azonos, ezért a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 83. § (2) bekezdés alapján rendelkezett a perköltség viseléséről.

[33] A felülvizsgálati eljárással az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 45/A. § (2) bekezdése, 50. § (1) bekezdése szerint felmerült, és az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján feljegyzett eljárási illetéket – az alperest az Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában megillető személyes illetékmentességére figyelemmel – a Kp. 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 102. § (6) bekezdése értelmében az állam viseli.

Budapest, 2024. július 04.

Dr. Hajnal Péter s.k.

a tanács elnöke

Dr. Heinemann Csilla s.k.

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k.

előadó bíró

bíró

Dr. Figula Ildikó s.k.

Dr. Tóth Kincső s.k.

bíró

bíró